

**BUXORO DAVLAT
PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

**BUXORO DAVLAT PEDAGOGIKA
INSTITUTI**

TA'LIM TRANSFORMATSIYASI

ILMIY – METODIK JURNAL

No. 2

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARNING KOMMUNIKATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK MEXANIZMLARI

Baxodirova Xalimabonu Baxodirovna,

Buxoro davlat pedagogika instituti tayanch doktoranti

baxodirovabonu6@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari tahlil qilingan. Shuningdek, kommunikativ kompetentlikning mazmun-mohiyati, uning pedagogik faoliyatdagi ahamiyati hamda raqamli texnologiyalar asosida rivojlantirish imkoniyatlari yoritilgan. Tadqiqotda interaktiv metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va innovatsion yondashuvlarning bo'lajak o'qituvchilarning nutq madaniyati hamda pedagogik muloqot ko'nikmalarini shakllantirishdagi o'rni asoslab berilgan. Raqamli ta'lim muhiti sharoitida kommunikativ kompetentlikni rivojlantirishning samarali pedagogik omillari va mexanizmlari ilmiy-pedagogik nuqtai nazardan ochib berilgan.

Kalit so'zlar: raqamli ta'lim, kommunikativ kompetentlik, pedagogik mexanizmlar, bo'lajak o'qituvchi, nutq madaniyati, pedagogik muloqot, innovatsion texnologiyalar, kommunikativ qobiliyat, AKT, ta'lim jarayoni.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ РАЗВИТИЯ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ

Баходирова Халимабону Баходировна,

Базовый докторант Бухарский государственный педагогический институт

baxodirovabonu6@gmail.com

Аннотация: В данной статье рассматриваются педагогические механизмы развития коммуникативной компетентности будущих учителей в условиях цифровой образовательной среды. Раскрываются сущность коммуникативной компетентности, её значение в профессионально-педагогической деятельности, а также возможности её совершенствования на основе цифровых технологий. Особое внимание уделяется роли интерактивных методов, информационно-коммуникационных технологий и инновационных подходов в формировании речевой культуры и навыков педагогического общения будущих педагогов. С научно-педагогической точки зрения обоснованы эффективные факторы и механизмы развития коммуникативной компетентности в условиях цифровизации образования.

Ключевые слова: цифровое образование, коммуникативная компетентность, педагогические механизмы, будущий учитель, культура речи, педагогическое общение, инновационные технологии, коммуникативные способности, ИКТ, образовательный процесс.

PEDAGOGICAL MECHANISMS FOR DEVELOPING THE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN A DIGITAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Bakhodirova Khalimabonu Bakhodirovna,

Basic Doctoral Student of the Bukhara State Pedagogical Institute

baxodirovabonu6@gmail.com

Annotation: This article examines the pedagogical mechanisms for developing the communicative competence of future teachers in a digital educational environment. The essence of communicative competence, its importance in professional pedagogical activity, and the possibilities of its improvement through digital technologies are revealed. Particular attention is paid to the role of interactive methods, information and communication technologies, and innovative approaches in shaping the speech culture and pedagogical communication skills of future teachers. From a scientific and pedagogical perspective, effective factors and mechanisms for developing communicative competence in the context of digitalized education are substantiated.

Keywords: digital education, communicative competence, pedagogical mechanisms, future teacher, speech culture, pedagogical communication, innovative technologies, communicative abilities, ICT, educational process.

Kirish. Bugungi kunda globalizatsiya jarayonlari, raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi hamda jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy tuzilmasidagi tub o'zgarishlar ta'lim tizimi oldiga mutlaqo yangi talablarni qo'yimoqda. Axborot hajmining keskin ortishi, ilm-fan va texnika taraqqiyotining tezlashuvi, mehnat bozorida raqobatning kuchayishi sharoitida ta'limning an'anaviy bilim berishga yo'naltirilgan modeli o'z imkoniyatlarini to'liq namoyon eta olmayapti. Shu sababli zamonaviy ta'lim tizimi shaxsning faqat tayyor bilimlarni egallashini emas, balki ularni mustaqil ravishda tahlil qilish, qayta ishlash, yangi bilimlar yaratish va amaliy muammolarni hal etishda qo'llay olish qobiliyatlarini shakllantirishga yo'naltirilmoqda.

Kommunikativ kompetentlik pedagogning kasbiy faoliyatida muhim integrativ sifat sifatida namoyon bo'lib, u nutq madaniyati, muloqot etikasi, axborotni samarali uzatish, tinglash madaniyati hamda pedagogik hamkorlikni o'z ichiga oladi. Raqamli ta'lim muhiti esa ushbu kompetensiyalarni rivojlantirish uchun yangi pedagogik imkoniyatlarni yaratadi. Jumladan, onlayn platformalar, virtual muloqot vositalari, interaktiv texnologiyalar hamda multimedia resurslari talabalarning kommunikativ faolligini oshirishga xizmat qiladi.

Raqamli pedagogika asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonida talaba markazli yondashuv, interaktiv metodlar, masofaviy muloqot va hamkorlik texnologiyalari alohida ahamiyat kasb etadi. Bunday yondashuv bo'lajak o'qituvchilarning mustaqil fikrlashi, pedagogik nutqini rivojlantirishi, jamoa bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirishi hamda kommunikativ moslashuvchanligini oshirishga yordam beradi. Ayniqsa, pedagogik kommunikatsiyada raqamli vositalardan samarali foydalanish o'qituvchining kasbiy kompetentligini takomillashtirishning muhim omili hisoblanadi.

Shuningdek, raqamli ta'lim muhiti pedagogik muloqotning yangi shakllarini yuzaga keltirmoqda. Bugungi pedagog nafaqat an'anaviy auditoriyada, balki virtual platformalarda ham samarali kommunikatsiyani yo'lga qo'ya olishi zarur. Bu esa bo'lajak o'qituvchilarda media madaniyat, raqamli etiketa, onlayn nutq madaniyati hamda axborot almashinuvi kompetensiyalarini rivojlantirishni talab etadi.

Raqamli pedagogika asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonida nutq madaniyati, muloqot etikasi, axborotni samarali uzatish, tinglash madaniyati hamda pedagogik hamkorlik bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Avvalo, nutq madaniyati pedagogning fikrini aniq, ravon, mantiqiy va ta'sirchan ifoda etishini ta'minlaydi. Ayniqsa, raqamli ta'lim muhitida o'qituvchining yozma va og'zaki kommunikatsiyasi ta'lim samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Muloqot etikasi esa pedagog va talaba o'rtasida sog'lom kommunikativ muhitni shakllantirishga xizmat qiladi. Onlayn platformalarda hurmat, tolerantlik, madaniy muomala va pedagogik odob qoidalariga amal qilish samarali ta'limiy hamkorlikni ta'minlaydi. Shu bilan birga, raqamli kommunikatsiyada etik me'yorlarga rioya qilish bo'lajak o'qituvchilarda kasbiy madaniyatni rivojlantiradi.

Axborotni samarali uzatish ko'nikmasi pedagogik faoliyatning muhim tarkibiy qismi bo'lib, o'quv materiallarini tushunarli, tizimli va zamonaviy texnologiyalar asosida yetkazib berishni nazarda tutadi. Multimedia vositalari, interaktiv platformalar va raqamli resurslardan foydalanish ta'lim jarayonining sifatini oshirib, talabalar faolligini kuchaytiradi.

Tinglash madaniyati esa kommunikativ kompetentlikning muhim elementi sifatida pedagogning suhbatdosh fikrini anglash, tahlil qilish va unga mos ravishda munosabat bildirish qobiliyatini rivojlantiradi. Faol tinglash pedagogik muloqot samaradorligini oshiradi hamda talaba va o'qituvchi o'rtasida o'zaro ishonch muhitini yaratadi.

Pedagogik hamkorlik esa raqamli ta'lim muhitida jamoaviy faoliyatni tashkil etish, o'zaro fikr almashish, hamkorlikda muammolarni hal qilish va kommunikativ faollikni rivojlantirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, guruhli loyihalar, onlayn munozaralar va interaktiv topshiriqlar bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ qobiliyatlarini takomillashtirishda samarali vosita hisoblanadi.

Tinglash madaniyati kommunikativ kompetentlikning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. U pedagogning suhbatdosh fikrini diqqat bilan eshitishi, mazmunini to'g'ri anglashi, tahlil qilishi hamda unga mos ravishda munosabat bildira olishini anglatadi. Tinglash jarayonida o'qituvchi nafaqat axborotni qabul qiladi, balki talabaning hissiy holati, ehtiyoji va fikrini ham tushunishga harakat qiladi. Bu esa pedagogik muloqot samaradorligini oshirib, o'qituvchi va talaba o'rtasida o'zaro hurmat hamda ishonch muhitini shakllantirishga xizmat qiladi.

Talabani diqqat bilan eshitish pedagogik muloqotning muhim jihatlaridan biri bo‘lib, bunda o‘qituvchi talabani fikriga befarq bo‘lmasdan, uning nutqini e’tibor bilan qabul qiladi. Bu jarayon talabani o‘z fikrini erkin bayon etishiga, o‘ziga bo‘lgan ishonchini oshirishga hamda o‘qituvchi bilan ochiq kommunikativ munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi. Diqqat bilan tinglaydigan pedagog talabani ehtiyoji, qiziqishi va muammolarini chuqurroq anglay oladi.

Talabani fikrini bo‘lmaslik esa pedagogik etiketaning muhim ko‘rinishlaridan biri hisoblanadi. Suhbat jarayonida talabaga o‘z fikrini to‘liq ifodalash imkoniyatini berish unda mustaqil fikrlash, erkin muloqot qilish va kommunikativ faollikni rivojlantiradi. Aksincha, suhbatni tez-tez bo‘lish yoki fikrini oxirigacha tinglamaslik talabani o‘ziga bo‘lgan ishonchini pasaytirishi mumkin.

Aytilayotgan mazmuni tahlil qilish pedagogdan nafaqat eshitish, balki fikrning mohiyatini anglashni ham talab qiladi. O‘qituvchi talabani gapidagi asosiy g‘oya, muammo yoki savolni aniqlab, unga pedagogik nuqtai nazardan yondashishi zarur. Mazmuni tahlil qilish orqali pedagog talabani bilim darajasi, fikrlash qobiliyati va mavzuni qay darajada tushunganini baholay oladi.

Savol va muammolarni tushunish esa samarali kommunikatsiyaning asosiy omillaridan biridir. Har bir talabani o‘ziga xos qiziqishi, ehtiyoji va qiyinchiliklari mavjud bo‘lib, pedagog ularni to‘g‘ri anglay olishi kerak. Bu jarayon ta’lim sifatini oshirish, individual yondashuvni ta’minlash hamda talabalar bilan psixologik yaqinlikni shakllantirishga yordam beradi.

Mos va madaniy javob qaytara olish pedagogning kommunikativ kompetentligini namoyon etuvchi muhim sifatidir. O‘qituvchi talabani savoli yoki fikriga hurmat bilan, muloyim va tushunarli tarzda javob berishi zarur. Bunday yondashuv pedagogik muloqot madaniyatini rivojlantirib, ta’lim jarayonida sog‘lom psixologik muhitni shakllantiradi. Shu bilan birga, madaniy javob berish talabalarda ham muloqot etikasi va nutq madaniyatining rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

O‘quvchi bilan samarali muloqot o‘rnatish pedagogik faoliyatning eng muhim tarkibiy qismlaridan biri hisoblanadi. Samarali muloqot jarayonida o‘qituvchi o‘quvchi bilan ochiq, erkin va maqsadga yo‘naltirilgan kommunikativ munosabatni shakllantiradi. Bunday muloqot orqali o‘quvchi o‘z fikrini bemalol ifoda etishga, savollar berishga va ta’lim jarayonida faol ishtirok etishga intiladi. Ayniqsa, raqamli ta’lim muhitida samarali kommunikatsiya pedagog va o‘quvchi o‘rtasidagi axborot almashuvini tezlashtirib, ta’lim jarayonining sifatini oshiradi.

O‘zaro hurmatni shakllantirish pedagogik muloqotning asosiy axloqiy mezonlaridan biri hisoblanadi. O‘qituvchining o‘quvchi fikriga hurmat bilan yondashishi, uning shaxsiy qarashlari va imkoniyatlarini inobatga olishi ta’lim jarayonida ijobiy psixologik muhitni yuzaga keltiradi. O‘zaro hurmat mavjud bo‘lgan muhitda o‘quvchi o‘zini erkin his qiladi, pedagogga nisbatan ishonchi ortadi hamda muloqot jarayonida faolroq qatnashadi. Bu esa pedagogik hamkorlikning samarali tashkil etilishiga xizmat qiladi.

Ta’lim samaradorligini oshirish kommunikativ kompetentlikning muhim natijalaridan biridir. O‘qituvchining aniq, ravon va tushunarli nutqi o‘quv materialining sifatli o‘zlashtirilishiga yordam beradi. Shuningdek, interaktiv metodlar, raqamli texnologiyalar va zamonaviy kommunikativ vositalardan foydalanish talabalar faolligini oshirib, ularning mustaqil fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantiradi. Samarali muloqot asosida tashkil etilgan ta’lim jarayoni bilimlarni chuqurroq o‘zlashtirish va amaliy kompetensiyalarni shakllantirishga imkon yaratadi.

Psixologik yaqinlik hosil qilish esa pedagog va o‘quvchi o‘rtasidagi ishonchli munosabatlarni mustahkamlaydi. Pedagogning tinglay bilishi, talabani tushunishi, unga dalda berishi va samimiy munosabatda bo‘lishi o‘quvchining ruhiy holatiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Natijada o‘quvchi o‘z fikrini erkin bayon etadi, dars jarayonida faol bo‘ladi va o‘qituvchi bilan hamkorlikka intiladi. Psixologik yaqinlik ta’lim jarayonida stress va kommunikativ to‘siqlarni kamaytirib, sog‘lom pedagogik muhitni shakllantirishda muhim omil bo‘lib xizmat qiladi.

Kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning chuqur ifodalanishi bu jarayonning faqat oddiy muloqot bilan cheklanib qolmasdan, pedagogning kasbiy, psixologik, madaniy va axloqiy jihatdan ham shakllanishi tushuniladi. Ya’ni kommunikativ kompetentlikni rivojlantirish insonning fikr almashish, boshqalarni tushunish, o‘z fikrini ta’sirchan yetkazish, muloqot madaniyatiga rioya qilish hamda turli pedagogik vaziyatlarda to‘g‘ri kommunikativ yondashuvni qo‘llay olish qobiliyatining kompleks tarzda rivojlanishini anglatadi.

Bu tushuncha pedagogning:

- ravon va aniq nutqga ega bo‘lishi,

- tinglash madaniyatini shakllantirishi,
- pedagogik etikaga amal qilishi,
- raqamli kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanishi,
- talaba bilan psixologik yaqinlik o'rnatishini,
- jamoaviy hamkorlikni yo'lga qo'ya bilishi kabi jihatlarida namoyon bo'ladi.

Shuningdek, kommunikativ kompetentlikning chuqur rivojlanishi pedagogning nafaqat bilim beruvchi, balki samarali muloqotni tashkil etuvchi, motivatsiya beruvchi va ijtimoiy munosabatlarni boshqaruvchi shaxs sifatida shakllanishiga xizmat qiladi.

Ravon va aniq nutqqa ega bo'lish jarayoni bosqichma-bosqich shakllanadigan murakkab pedagogik va kommunikativ jarayon hisoblanadi. Avvalo, pedagog o'z nutqining grammatik va adabiy jihatdan to'g'ri bo'lishiga e'tibor qaratishi kerak. Bu bosqichda til me'yorlari, so'z boyligi, talaffuz va uslubiy qoidalarining o'zlashtirilishi muhim ahamiyatga ega. Chunki nutqning to'g'riligi ravon va ta'sirchan muloqotning asosini tashkil etadi.

Keyingi bosqichda fikrni mantiqiy va izchil bayon etish ko'nikmalari rivojlantiriladi. Pedagog o'z fikrini tartibli, tushunarli va ketma-ketlik asosida ifoda eta olishi zarur. Bu jarayonda mavzuni chuqur anglash, asosiy g'oyani ajratish va ortiqcha so'zlardan qochish muhim hisoblanadi. Mantiqiy nutq tinglovchining axborotni oson qabul qilishiga yordam beradi.

Uchinchi bosqich nutqning ifodaliligi va ta'sirchanligini shakllantirish bilan bog'liq. Bu jarayonda pedagog ovoz ohangi, intonatsiya, pauza, mimika va emotsional ta'sir vositalaridan samarali foydalanishni o'rganadi. Ifodali nutq tinglovchining diqqatini jalb qiladi hamda pedagogik muloqot samaradorligini oshiradi.

Shuningdek, ravon nutqni shakllantirishda tinglash madaniyati ham muhim o'rin tutadi. Pedagog boshqalarning fikrini diqqat bilan tinglash, tahlil qilish va unga mos ravishda javob qaytarish orqali kommunikativ tajribani boyitadi. Bu esa nutqning moslashuvchanligi va muloqot madaniyatining rivojlanishiga xizmat qiladi.

Zamonaviy ta'lim sharoitida raqamli kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish ham muhim bosqichlardan biri hisoblanadi. Pedagog onlayn platformalarda aniq va madaniy muloqot olib borishi, axborotni qisqa va tushunarli shaklda yetkaza olishi kerak. Ayniqsa, raqamli ta'lim muhiti pedagogdan yozma va og'zaki kommunikatsiyaning zamonaviy shakllarini samarali qo'llashni talab etadi.

Natijada ushbu bosqichlar orqali pedagogning kommunikativ kompetentligi, nutq madaniyati hamda kasbiy muloqot mahorati bosqichma-bosqich takomillashib boradi.

Raqamli kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanish uchun pedagog bir qator muhim ko'nikmalarga ega bo'lishi zarur. Avvalo, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmasi muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagog turli onlayn platformalar, videokonferensiya dasturlari, elektron ta'lim tizimlari va multimedia vositalaridan samarali foydalana olishi kerak. Bu esa ta'lim jarayonini zamonaviy va interaktiv tashkil etishga yordam beradi.

Shuningdek, yozma va og'zaki raqamli muloqot madaniyatini shakllantirish ham muhim hisoblanadi. Pedagog onlayn muhitda fikrini aniq, qisqa, tushunarli va madaniy tarzda ifoda eta olishi zarur. Elektron xabarlar, forumlar, virtual darslar va ijtimoiy platformalarda kommunikativ etikaga amal qilish professional muloqot sifatini oshiradi.

Axborotni tahlil qilish va saralash ko'nikmasi ham raqamli kommunikatsiyaning muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Internet tarmog'idagi turli ma'lumotlarni tanqidiy baholash, ishonchli manbalarni ajrata olish va kerakli axborotni maqsadga muvofiq qo'llash pedagogning media savodxonligini rivojlantiradi.

Bundan tashqari, interaktiv hamkorlik ko'nikmalari ham muhimdir. Pedagog onlayn muhokamalar, virtual guruh ishlari, masofaviy loyihalar va jamoaviy faoliyatlarni samarali tashkil eta olishi kerak. Bu esa talabalar bilan faol kommunikativ munosabatni shakllantirib, ta'lim samaradorligini oshiradi.

Raqamli kommunikatsiyada tinglash va tezkor javob qaytarish ko'nikmalari ham alohida ahamiyatga ega. Pedagog virtual muloqot jarayonida talabalar savollariga o'z vaqtida javob berishi, ularning fikrini inobatga olishi va pedagogik qo'llab-quvvatlashni amalga oshira olishi zarur.

Shuningdek, raqamli xavfsizlik va axborot madaniyatiga rioya qilish ham zamonaviy pedagog uchun muhim ko'nikmalardan biridir. Shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish, internet etikasi va axborot xavfsizligi qoidalariga amal qilish pedagogik faoliyatning muhim talablaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Azizov O. Pedagogik muloqot va o‘qituvchi nutqi madaniyati. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2021.
2. Mahmudov N. O‘qituvchi nutqi madaniyati. – Toshkent: O‘zbekiston milliy kutubxonasi nashriyoti, 2019.
3. Issers O.S. Kommunikativ strategiyalar va nutq taktikasi. – Moskva: URSS, 2017.
4. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Sano-standart, 2017.
5. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalar: nazariya va amaliyot. – Toshkent: Fan, 2017.
6. Muslimov N.A. Kasbiy kompetentlik va pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan, 2018.
7. Ishmuhamedov R. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Iste’dod, 2020.
8. Yuldashev J., Usmonov S. Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etish. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
9. Karimov U. Raqamli ta’lim muhitida pedagogik kompetensiyalarni rivojlantirish. – Toshkent: Tafakkur, 2021.
10. Jo‘rayev R. Ta’limni raqamlashtirish va kommunikativ kompetentlik asoslari. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2022.
11. Quronov M. Pedagogik kompetentlik va kommunikativ madaniyat. – Toshkent: Ma’naviyat, 2020.
12. Abdullayeva Sh. Raqamli pedagogika va innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: Innovatsiya, 2023.
13. Ergashev A. Oliy ta’limda kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish metodikasi. – Toshkent: Mumtoz so‘z, 2021.
14. Sattorov B. Media savodxonlik va raqamli kommunikatsiya asoslari. – Toshkent: O‘qituvchi, 2022.
15. To‘xtayeva D. Pedagogik kommunikatsiya va nutq madaniyati. – Toshkent: Akademnashr, 2023.

MUNDARIJA

PEDAGOGIKA , PSIXOLOGIYA VA METODIKA

Kurbanova Nasiba Usmonovna , The impact of artificial intelligence on the development of reading culture: A theoretical and empirical analysis	4
Mahmudova Zulfizar Eson Qizi , Maktabgacha ta'limda emotsional intellektni rivojlantirishning pedagogik ahamiyati	9
Sultonova Gulasal Shodmonovna , Xalq pedagogikasi vositalarining etno-estetik tarbiyadagi o'rni va ahamiyati	13
Azimova Dilnoza Orifovna , Umumiy o'rta ta'lim maktablarida matematikani kasbga yo'naltirib o'qitishda loyihaga asoslangan ta'limning samarali jihatlari	22
Rajabova Gulchexra Salomovna, Muzaffarova Dilshoda Mehriddin qizi , Elektron kutubxona tushunchasi va uning axborot tizimidagi o'rni	23
Tosheva N.T, Muhammadova M.F , Zamonaviy ta'lim muhitida madaniyatlararo munosabatlar uyg'unligi va taraqqiyot tendensiyalari	26
Raxmatullayeva Feruzabonu, Akramova Maftunabonu , Musiqa ta'limida xor ijrochiligini tashkil etishning maktab sharoitiga moslashtirilgan amaliy tizimi	31
Рузиева Наргиза Омонжоновна , Педагогические идеи и реформы Мирзо Улугбека в эпоху Темуридов	36
Nazarova Aziza Sohib qizi , Maktabgacha yoshdagi bolalarda tabiat bilan tanishtirishning zamonaviy metodlari	39
Maxmudova Ruxsora Navro'z qizi , Ekologik tarbiya tushunchasining evolyutsion rivojlanishi va zamonaviy pedagogik talqinlari	43
Nadirxanova Nilufar Alesherovna , Talabalarning kreativ kompetentligini rivojlantirish metodikasini takomillashtirish	49
Umedov Shaxzod , Tasviriy san'at darslarida raqamli texnologiyadan foydalanish orqali talabalarning ijodiy qobiliyatini rivojlantirish metodikasi	54
Omonov Qavmiddin Karimovich , Muhandislik grafikasini o'qitishda interaktiv usullardan foydalanish muammolari	57
Abdullayeva Dilrabo Baxtiyor qizi , Zo'ravonlikka duch kelgan o'smirlarning emotsional regulyatsiyasini rivojlantirishning psixologik mexanizmlari	63
Aslonova Emma Sergeyevna , Pedagog kadrlarning ekologik kompetensiyani rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	68
Barnoyeva Sevara Uchqun qizi , Bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy qobiliyatlarini tabaqalashtirilgan yondashuv asosida rivojlantirish: Ta'lim transformatsiyasi sharoitidagi muammo va yechimlar	73
Baxodirova Xalimabonu Baxodirovna , Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetentligini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlari	78
Qo'ldoshev Mexriddin Avezmurodovich , Ahmad Donishning "Navodir-ul vaqoe" asarida tarbiya, ilm va inson kamoloti masalalari	83
Choriyeva Hilola Avaz qizi , Oila va maktab hamkorligida nutqida nuqsoni bor bolalarni ijtimoiy rehabilitatsiya qilish mexanizmlari	87
D.I.Normatova , Maxsus kompetensiyalarni rivojlantirishda innovatsion ta'lim texnologiyalarining o'rni	94
Toshmatov Bobur Alisher o'g'li , O'smir yoshdagi o'quvchilarning intellektual salohiyatini rivojlantirishning maqsadi, vazifalari va tamoyillari	98
Egamberdiyev Murod Farxod o'g'li , Xorijiy va milliy tajribalar asosida boshlang'ich sinf tasviriy san'at darslarida inklyuziv ta'lim modelini shakllantirish	103
Egamova Gulnoza Istam qizi , Talabalarning ekologik tarbiyasini rivojlantirishning mavjud ahvoli va uni takomillashtirish yo'llari	111
Hakimova Nargiza Supxonovna, Qo'shshiyeva Dilnoza Sulaymon qizi , Boshlang'ich sinf o'quvchilarida tanqidiy fikrlash ko'nikmalarni rivojlantirish usullari	117
Hojiqurbonova Sevinch Sanjar qizi , Nozmunchoqning tarixi va madaniy ahamiyati	123
Ibadullayeva Shaxnoza Ilxamovna , Zamonaviy tasviriy san'at ta'limida sun'iy intellekt texnologiyalarining pedagogik imkoniyatlari	129